

for dette Underskud? Det første, som vil frembyde sig for ærede Medlemmer, er Spørgsmaalet om Laan. Jeg vil derom gerne sige, at Optagelse af Laan i Indlandet efter min Mening bliver vanskeligere Dag for Dag. Pengemarkedet strammer sig nu og vil stramme sig endnu mere. Allerede nu er der ingen Pengerigelighed i vore Banker. I Gaar satte Nationalbanken sin Diskonto op efter allerede een Gang at have sat den op i Aar, og man har desuden fra Statens Side i høj Grad lagt Beslag paa Pengene. Vi har i Fjor — i 1918 — optaget et Laan paa 60 Mill. Kr., i indeværende Aar, den 1. April, et Laan paa 120 Mill. Kr., tilsammen var det i Virkeligheden ikke fuldt 180 Mill. Kr., men kun 175 Mill. Kr., man optog; endelig har vi nu ved Genforeningslaanet lagt Beslag paa 145 Mill. Kr., tilsammen er det henimod $\frac{1}{3}$ Milliard Kr., Staten har lagt Beslag paa i disse 2 Aar.

Jeg vil anse det for overordentlig vanskeligt at komme med Begæring om Laan til det indenlandske Pengemarked i indeværende Finansaar. Saa er der Udlandet, og maaske Tanken snarest henledes derpaa. Jeg vil ikke komme dybere ind paa, om det er muligt at optage Laan i Udlandet. Man vil vist hurtigt blive enig om, at der er ikke mange Stater, man skulde kunne henvende sig til i den Anledning, men sikkert er det i hvert Fald, at Laanet vil blive overmaade dyrt i Forhold til de Laan, som det er lykkedes at optage under hele Krigsperioden og lige til nu. Hvis man skal gaa til fremmede Pengemarkeder for at skaffe Laan til den danske Stat, bliver det ikke paa saadanne Vilkaar, som vi hidtil har kendt.

Med Hensyn til Statsgælden vil jeg bemærke, at den ved Udgangen af dette Finansaar vil være omtrent 914 Mill. Kr., og dertil kommer endnu, hvis jeg skal regne dette med, det Rask-Ørstedeske Fond med 5 Mill. Kr., altsaa op mod 919 Mill. Kr., hvad der maa anses for et meget betydeligt Beløb, og der er vel ikke store Ønsker om at forøge dette. Man maatte altsaa søge en anden Udvej til at skaffe Indtægt. For indeværende Finansaar, det vil man dog vist være enig med mig i, er der ingen Mulighed for at forøge Skatterne. Jeg tør maaske ogsaa sige, at Indkomst- og Formueskatten her i Landet efterhaanden er naaet saa højt, at det vist vilde være vanskeligt at naa meget højere, og det kan ogsaa være farligt at gaa højere med denne Skat, i alt

Fald saa længe man endnu ønsker, at der skal finde Opsamling, Kapitaldannelse, Sted. Man er altid noget udsat for — det Fænomen har vist sig overalt i Verden —, at Lysten til Opsamling, til Kapitaldannelse, bliver mindre, jo højere Skatten er, at Folk saa faar Lyst til at bruge, hvad de har, for at Staten ikke skal komme og tage det. Men hvorledes man end ser paa dette, er det dog sikkert, at for indeværende Aar er der ingen Mulighed — man kan ikke ganske se bort fra, at der kan blive en Mulighed til næste Aar —, det maa være Genstand for langt senere finansielle Overvejelser, om man til næste Aar skulde kunne komme til endnu en Forøgelse af Indkomst- og Formueskatten. Det forekommer mig ikke meget sandsynligt efter den Maade, hvorpaa vi allerede har lagt Beslag paa denne Skattekilde. Og hvad man end mener om Kapitaldannelse og store Formuer — derom er Meningerne jo meget forskellige —, vil jeg dog tilføje, at vi i alt Fald under Krigsperioden og lige til nu har haft den yderste Nytte af de store Formuer og Indtægter og af de store Kapitaler. Vi havde ikke kunnet gennemføre den Skatteordning, vi har gennemført, og paa hvilken vi i saa høj Grad har baseret vort hele finansielle System, hvis der ikke havde været saadanne store Indtægter og Formuer at tage til, og vi har ogsaa taget rigeligt til dem. Jeg siger ikke paa nogen Maade: for rigeligt, men vi har gjort det. Og ganske sikkert er dog i dette Øjeblik Skatterne saa store, at en Skatteyder med en meget stor Formue og med en meget betydelig Indtægt paa Grund af den store Formue, ganske vist ikke en Forretningsindtægt, men en Procentindtægt af Formuen, meget vel kan komme til at udbetale hele sin Indtægt i Skat til Stat og Kommune. Det er ingenlunde udelukket, naar man har en Formueskat, der gaar op til $2\frac{1}{2}$ pCt. Dertil vil man kunne sige: den Ulykke er ikke saa stor, og jeg har heller ikke i Sinde at være den beklagende ved denne Lejlighed, for man kan sige dels, at en Skatteyder med saa stor Formue har Mulighed for at bruge noget af sin Formue i et saa vanskeligt Aar som dette, og at han bør bruge noget af den for at tilskyde Staten de Midler, man kan kræve af ham, og dels vil det ogsaa være denne Skatteyder muligt at optage Laan, hvis saadant kræves, for at kunne betale sin Skat. Men paa et Punkt slaar det dog tilbage, og jeg synes, jeg bør gøre opmærksom paa det — det vil ikke vise